Asgari Ücret Desteği ve Hakediş

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	20.05.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/472	2026/340	5510 geçici 68/8, 4734 m.2, HMK 371, HMK 373

ÖZET

400 işçili temizlik hizmeti alımında sözleşmede fiyat farkı öngörüldüğü ve personel sayısı belirlendiği için idarenin asgari ücret desteğini hakedişten kesmesi 5510 geçici 68/8'e uygun bulundu; yüklenici lehine direnme kararı bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/asgari-ucret-destegi-hakedis-kesintisi-hgk-2026-340/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/472 E. , 2026/340 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/163 E., 2025/299 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 23.12.2024 tarihli ve

2024/3477 Esas, 2024/5072 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki rücuen alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 6. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda karar bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; taraflar arasında 21.12.2016 tarihinde 400 işçi ile 36 ay süreli genel temizlik hizmeti işine dair hizmet alım sözleşmesi imzalandığını, ancak davalının haksız şekilde hakedişlerden asgari ücret destek prim tutarı kesintisi yaptığını ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 5.000,00 TL'nin avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş, 21.12.2023 tarihli ıslah dilekçesinde dava değerini 498.043,24 TL arttırarak talebini 503.043,24 TL'ye çıkarmıştır.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; asıl olanın idari şartname hükümleri olduğunu ve sonradan yapılan sözleşmenin idari şartnameye aykırı olamayacağını, idari şartnamede fiyat farkı ödenmeyeceğinin açıkça düzenlendiğini, hakedişlere herhangi bir itiraz ileri sürülmediğini veya ihtirazı kayıt konulmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 08.02.2024 tarihli ve 2023/220 Esas, 2024/62 Karar sayılı kararı ile; taraflar arasında düzenlenen hakedişlerden asgari ücret desteği kesildiği, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun (5510 sayılı Kanun) geçici 68. maddesi uyarınca davacıya verilen asgari ücret desteğinin devlet tarafından sağlanan ek bir katkı olduğu, yüklenicinin devletin sağladığı bu katkıdan yararlanırken bu hakkın idareye geçirilmesinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne, 503.043,24 TL alacağın 5.000,00 TL'sinin dava, bakiyesinin ıslah tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 15.10.2024 tarihli ve 2024/938 Esas, 2024/1490 Karar sayılı kararıyla; mahkemenin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığından davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermek gerektiği, dava ve ıslah dilekçesinde avans faizi talep edilmesine rağmen yasal faize karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu, ancak bu aykırılığın yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediği, İlk Derece Mahkemesi kararının faizin niteliği yönünden düzeltilmesi gerektiği gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 353/1/b-1. maddesi gereğince esastan reddine, davacının istinaf başvurusunun kabulüne, HMK'nın 353/1/b-2.

maddesi uyarınca İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulü ile 503.043,24 TL alacağın 5.000,00 TL'sinin dava, bakiyesinin ıslah tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 23.12.2024 tarihli ve 2024/3477 Esas, 2024/5072 Karar sayılı kararı ile,

"...4- Taraflar arasındaki 2016/370463 ihale kayıt numaralı 400 işçi ile 36 ay genel temizlik hizmeti alımına ait sözleşme ve eklerinin incelenmesinden, sözleşmenin 14/2. maddesi uyarınca bu sözleşme kapsamında yapılan işler için fiyat farkı hesaplanacağı düzenlenmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68/8. maddesi " 4734 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir" hükmünü içermektedir.

Somut olayda, davalı idare tarafından 5510 sayılı Kanun'un geçici 68/8. maddesinde belirlenen "fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımları" hükmünün sözleşme dönemi için uygulanması kanunun amacına uygun düşmektedir. Bu durumda, idare tarafından asgari ücret kesintisinin yapılmasının kanuna uygun olduğu ve asgari ücrete ilişkin davacı talebinin reddine karar verilmesi gerekirken, bu kaleme ilişkin talebin kabulü doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davalı idare tarafından davacının hakedişlerinden yapılan kesintilere konu destek ödemesinin 5510 sayılı Kanun'un geçici 68. maddesi uyarınca devlet katkısına ilişkin olduğu, söz konusu yasal düzenlemenin özel sektöre teşvik amacıyla yapıldığı, dolayısıyla asgari ücret desteğinin davalı idareye geçmesinin yasal olarak mümkün olmadığı, davacının hakedişlerinden yapılan kesintinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; müvekkili üniversitenin kamu kuruluşu olup, ticari işletme olmadığını, dolayısıyla Bölge Adliye Mahkemesinin avans faizine karar vermesinin hukuka aykırı olduğunu, Bölge Adliye Mahkemesinin davanın kısmen kabulü yerine sadece kabulüne yönelik hüküm kurarak müvekkili lehine herhangi bir vekâlet ücreti takdir etmemesinin hatalı olduğunu, usul ekonomisi ilkesi gereği daha önce dosyaya sundukları bilirkişi raporunun dikkate alınması gerektiğini, bilirkişinin Sayıştay denetçisinden oluşturulması ve "...Asgari ücret destek tutarlarını hakedişlerin fiyat farkı hesabında mahsup etmeyip kesintiler ve mahsuplar kısmından keserek yükleniciye fazla KDV ödemesi sonucu ...TL kamu zararına neden olunmuştur..." hususunun dikkate alınması gerekirken, Bölge Adliye Mahkemesinin bununla ilgili herhangi bir değerlendirme yapmadığını, taraflar arasındaki sözleşme hükümleri doğrultusunda dava konusu alacağın davacı şirketin hakedişlerinden kesildiğini, davacıya ihale bedelinin ödendiğini ve bu bedelin içinde işçi alacaklarının da bulunduğunu, ihaleye veren birimin mükerrer ödeme yapmasının kabul edilemeyeceğini belirterek direnme kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda, davalı idare tarafından asgari ücret destek primi adıyla davacının hakedişlerinden yapılan kesintinin yasal düzenlemelere ve hukuka uygun olup olmadığı, buradan varılacak sonuca göre Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme kararının yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun (5510 sayılı Kanun) geçici 68/8. maddesi.

2. Değerlendirme

1. Bilindiği üzere hukuki işlemden doğan borç ilişkilerinin başlıca kaynağı sözleşmedir. Her sözleşme, taraflar arasında bir hukuki ilişki meydana getirir, bu ilişkiye "sözleşmeye dayalı=akdî ilişki" denir. Sözleşme; hukuki bir sonuç doğurmak üzere, iki veya daha ziyade kişinin karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarının uyuşmasını ifade eder.

2. Bu noktada uyuşmazlığın çözümü için öncelikle "hizmet alım (temini) sözleşmesi" ile ilgili açıklama yapılmalıdır.

3. Hizmet alım (temini) sözleşmeleri; ihale şartları ile belirlenen işin sözleşmede kararlaştırılan bedel ile yapılmasının üstlenildiği iş görme sözleşmelerindendir. Bu sözleşme türünde yüklenicinin edimi hizmetin kendi işçisi ile yerine getirilmesi, işverenin edimi ise sözleşme bedelinin ödenmesidir. Sözleşme kapsamında yapılması gereken iş, yüklenicinin işçisi tarafından yerine getirilecektir.

4. Hizmet alım tip sözleşmelerinde işverenin, yüklenici tarafından çalıştırılan işçinin ücretinin ödenmesi, sosyal haklarının takibi gibi denetim dışında işçiye karşı bir sorumluluğu yoktur (Hukuk Genel Kurulunun 25.11.2021 tarihli ve 2017/(23)6-869 Esas, 2021/1508 Karar; 27.09.2023 tarihli

ve 2022/(23)6-1210 Esas, 2023/869 Karar sayılı kararları). Bu sözleşmelerde işçilerin ücretlerinden hizmet veren yüklenici sorumludur. Sözleşmede açıkça belirtilmiş olmasa dahi bu husus işçilerin yüklenici tarafından çalıştırılıyor olmasının doğal sonucudur. İşveren ile yüklenicinin İş Kanunu'na göre işçiye karşı müteselsilen sorumlu olmasına rağmen rücu ilişkisinde taraflar arasında imzalanan sözleşmenin uygulanması sözleşme hukukunun en temel ilkelerindendir.

5. Nitekim aynı hususlar Hukuk Genel Kurulunun 24.04.2024 tarihli ve 2023/(23)6-46 Esas, 2024/203 Karar sayılı kararında da aynen benimsenmiştir.

6. Öte yandan 5510 sayılı Kanun'un geçici 68/8. maddesinde;

"...(8) 4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir..."

Düzenlemesine yer verilmiştir.

7. Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; taraflar arasında 21.12.2016 tarihinde 400 işçi ile 36 ay süreli genel temizlik hizmeti işine dair hizmet alım sözleşmesi imzalandığı, sözleşmenin 14.2. maddesinde sözleşme kapsamında yapılan işler için fiyat farkı verileceğinin kararlaştırıldığı görülmektedir.

8. Az yukarıda belirtildiği gibi yanlar arasında hizmet alım sözleşmesi imzalanması, sözleşmede fiyat farkı ödeneceğinin kararlaştırılması ve ihale dokümanında personel sayısının belirlenmesi durumunda 5510 sayılı Kanun'un geçici 68/8. maddesi uygulama alanı bulacaktır.

9. Şüphesiz davacı yüklenici basiretli tacir gibi hareket ederek asgari ücretlerdeki artışları öngörmek suretiyle teklifte bulunmalıdır. Ayrıca sözleşme gereğince fiyat farkı alan davacının 5510 sayılı Kanun'un geçici 68/8. maddesine aykırı şekilde talepte bulunması da doğru değildir.

10. Bu durumda Bölge Adliye Mahkemesince davalı idare tarafından asgari ücret destek primi adıyla davacının hakedişlerinden yapılan kesintinin yasal düzenlemelere ve hukuka uygun olduğu gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekir.

11. Hâl böyle olunca tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki belge ve delillere, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi doğru olmamıştır.

12. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında belirtilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

Bozma nedenine göre davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına,

Dosyanın 6100 sayılı Kanun'un 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca Bölge Adliye Mahkemesine, karardan bir örneğinin İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

20.05.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.